

Gifas AS

DELEGERT VEDTAK

Deres ref.	Vår ref.	Dato:	Saksbehandler:	Epost:	Telefon
	2021/222	31.03.2021	Iren Førde	forire@gildeskål.kommune.no	40436252

Vedtak om skadefelling av skarv ved lokalitet Leirvika

Søknaden ble behandlet etter delegert myndighet, jfr. kommunestyresak 3/16, som saksnummer 49/21.

Vedtak

Gildeskål kommune viser til vurderingen som er gjort og anser at vilkårene for å gi tillatelse til skadefelling denne gang er oppfylt.

Gifas gis tillatelse til skadefelling av inntil 4 storskarv. Fellingstillatelsen begrenses til selve merdeanleggene. Tillatelsen gjelder fra i dag fram til og med 30.04.21. Søker plikter å avggi rapport om utfallet av felling. Frist for rapportering settes til 10.05.21.

Vedtaket er gjort med hjemmel i viltforskriften § 3-5.

Ved uttak etter denne forskriften gjelder viltloven kapittel VI og forskrift 22. mars 2002 nr. 313 om utøvelse av jakt, felling og fangst. Den som bruker skytevåpen ved uttak skal være registrert i Jegerregisteret, men trenger ikke å ha betalt jegeravgift for inneværende år.

Jakt og fangst er ikke tillatt på langfredag, påskeaften og første påskedag.

I henhold til Forvaltningslovens § 28 kan vedtaket påklages. Statsforvalteren i Nordland er klageinstans. Klagen må fremsettes innen 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er mottatt, jfr. forvaltningslovens § 29. Den skal være undertegnet, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen.

...Å eg veit meg eit land...

Klagen stiles til Statsforvalteren i Nordland, men sendes til Gildeskål kommune.

Bakgrunn for saken

Det er søkt om skadefelling som følge av at skarv gjør skade på oppdrettsfisk i merdene ved lokaliteten i Leirvika. Dette medfører både tap av fisk som blir spist, men laksen blir også påført alvorlige bittskader. Det er i seg selv også et dyrevelferdsproblem.

Det har tatt noe tid å behandle saken, men kommunen må forsikre seg om at det er grunnlag for å innvilge søknad om felling.

Det vises til at den økonomiske konsekvensen kan bli betydelig siden de merdene som nå er mest utsatt er blitt forespurt til forsøk nå til høsten. Kunden som ønsker forsøket har bedt om en viss mengde fisk for at forsøket skal bli gjennomført, og det nærmer seg nå snart smertegrensen for mengde som er igjen. Forsøket er meldt å være veldig viktig for arbeid videre dette året og ut i første del av neste år, og er et av de store satsningsområdene for Gifas.

I tillegg til det økonomiske handler dette om fiskevelferd. Det vises til at fugleangrep stresser fisken og mange får sår som igjen kan føre til infeksjoner eller død.

Det er prøvd fuglenett og skremmeskudd uten at dette har særlig effekt. På spørsmål fra kommunen om dere har vurdert andre virkemidler, svarer dere:

Vi kjører nå ny type nett på de mest utsatte merdene, som skal hindre inntrenging. Det er også satt opp strømgjerde på disse. Har hentet inn tilbud på Birdlaser, og dette blir mest sannsynlig satt opp for å teste, men det blir å ta flere uker å få på plass.

Skarven opplyses å være et problem i perioden desember - mai.

Det er i hovedsak ønske å få felt ut de få skarvene som har lært seg å klatre inn og ut av merden så raskt som mulig for å forhindre at kunnskapen sprer seg videre. På videre sikt blir dere å vurdere flere skarvenett og strømgjerde om dette fungerer greit.

Uttalelse fra NOF

Oppdrettsanlegg er ofte etablert i rike fugleområder. Det må derfor påregnes/tåles noen ulemper forårsaket av naturlig tilhørende arter. Lovverket er klar på at oppdrettsselskap skal ha gjort det de kan for å hindre konflikt med naturinteressene.

Det skal også stilles strenge krav til at man skal dokumentere skader av vesentlig økonomisk betydning før fellingstillatelse innfris.

Effekten av skadefelling synes å være usikker på lengre sikt. Erfaring har vist at felling har kortvarig effekt på skader. Sannsynligheten er stor for at problemet vil fortsette etter at skadefellingsperioden er over. Både toppskarv og storskarv er en naturlig del av økosystemet i det aktuelle området. Disse artene er fiskespisere, og vil derfor søke etter mat i havet. Det vil stadig komme nye fugler og skadefelling anses som lite bærekraftig på sikt. Det er lite sannsynlig at problemet vil avta helt eller delvis ved å tillate skadefelling på et begrenset antall skarv i området. Begge skarveartene har høy vernestatus jf. forskriften.

I lovverket framgår det klart at oppdrettsselskapene skal ha gjort alt de kan for å hindre konflikt med naturinteresser. Enhver næringsvirksomhet må utøves med en

respektfull og på minst mulig inngripende måte overfor naturlig forekommende arter. Anlegg som hindrer sjøfugler i å komme i kontakt med produktet som produseres er det som løser næringens miljøutfordring på dette området. Oppdrettsnæringen kan ikke være i konstant konflikt med sine omgivelser, i en allmenning som kun er til låns. Dessverre ser vi at flere kommuner fortsatt tillater skyting av sjøfugler, også rødlistede arter som ærfugl.

Skadefelling er ikke i tråd med moderne naturforvaltning. NOF vil jobbe for at konsesjonene anleggene får inneholder vilkår som avviser skyting. Det vil være et insentiv for næringen til å utvikle riktig teknologi og anlegg, og således legge ansvaret der den hører hjemme - på næringen og ikke på sjøfuglene.

Lovanvendelse

Søknaden skal behandles med hjemmel i viltforskriften og naturmangfoldloven.

Formålet med viltforskriften er å forvalte viltet i samsvar med naturmangfoldloven, slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares. Viltforvaltningen skal innenfor denne rammen ivareta hensynet til dyrevelferd og dyrehelse, forskning, undervisning, landbruk, friluftsliv, næringsliv og andre offentlige og private interesser.

Søknaden vurderes her etter naturmangfoldloven § 18 b og forskrift om felling av viltarter som gjør skade. Kommunen kan, jf § 3-5, gi tillatelse til felling av blant annet storskarv og toppskarv når disse volder skade på næringsinteresser. Dette representerer i så fall et unntak fra viltlovens generelle fredningsprinsipp og bør unngås dersom andre løsninger kan redusere eller eliminere skadeomfanget.

Skadefelling kan gis i medhold av viltforskriften. Følgende vilkår må være oppfylt:

§ 3-3. Vilkår for skadefelling

Den som har beslutningsmyndighet etter § 3-4 til § 3-6 kan etter søknad gi tillatelse til uttak for å stanse eller avverge skade hvis følgende vilkår er oppfylt:

- a. Skaden er eller kan bli av vesentlig økonomisk betydning.
- b. Skadeforebyggende tiltak er i rimelig utstrekning forsøkt, vurdert ut fra hvilke verdier som skal beskyttes og kostnadene ved alternative tiltak.
- c. Uttaket rettes mot skadegjørende individ.
- d. Uttaket er egnet til å stanse eller vesentlig begrense skadesituasjonen.
- e. Uttaket ikke truer bestandens overlevelse.

Dersom mordyr avlives i yngletiden skal avkommet om mulig også avlives.

Hva som skal forstås med skade av «vesentlig økonomisk betydning» og i «rimelig utstrekning» vil være en skjønnsmessig vurdering. Men man må anta at økt arbeidsinnsats og vesentlig økonomisk utlegg for forebyggende tiltak vil være relevant i denne sammenheng. Skadefelling skal unngås dersom andre løsninger kan redusere eller stoppe skadeproblemet.

En skadefelling har til hensikt å stanse en større skadeutvikling. Videre skal skadefelling i prinsippet være rettet mot bestemte skadegjørende individ.

Vurdering

En eventuell innvilgelse av en fellingstillatelse anses som siste utvei, og kommunen må bl.a. vurdere om søker har iverksatt tilstrekkelige med tiltak for å forebygge viltskader. Videre må skaden være skjedd i inneværende sesong og skaden må være av vesentlig økonomisk betydning for søker.

Oppdrettsnæringen skal ta hensyn til miljøet og det lokale økosystemet. Man må derfor forvente at selskapet driver oppdrett på en slik måte at de ikke påfører stedegen fauna på en negativ måte.

Terskelen for å gi tillatelse til felling av sjøfugl bør være høy, da mange bestander har gått sterkt tilbake de siste årene. Dette gjelder også skarv etter det vi kjenner til. Skadefelling antas å ha en begrenset effekt sett over tid.

Kommunen støtter NOFs syn om at ansvaret ligger hos næringen på å utvikle anlegg/finne løsninger som hindrer sjøfugler i å komme i kontakt med fisken. Oppdrettsanlegg etableres i naturen og i mange områder vil det være mye sjøfugl. Bedriftene må derfor regne med og tåle noen ulemper forårsaket av naturlig tilhørende arter.

Foruten skadefellingsforskriften må kommunen vurdere søknaden etter rettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

Kunnskapsgrunnlaget (§ 8) anses som godt. Storskarv er vurdert å ha livskraftige bestander (LC) jf. Artsdatabanken. Bestandene har likevel vist tilbakegang i flere kolonier langs Norskekysten de siste tiårene. Arten er en typisk fiskespiser.

§ 9 Føre-var prinsippet. Kommunen anser at den kjente kunnskapen er god nok.

§ 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning. En eventuell skadefelling av skarv vil påvirke skarvebestanden lokalt. Kommunen har ikke kjennskap til om skarven i området er stand- eller streiffugl, eller begge deler. Den samlede belastning forårsaket av skadefelling, ordinær jakt, drukning i garn, forurensing, forstyrrelser og predasjon, særlig fra mink, kan samlet sett være ganske stor. Kunnskap knyttet til hvordan ekspansjon av oppdrettsanlegg i området påvirker skarv og andre sjøfugler er mangelfull. En eventuell skadefelling må sees i lys av dette.

§ 11. Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver. Synes ikke relevant.

§ 12 Miljøforsvarlig teknikk og driftsmetode.

Effekten av skadefelling av skarv vurderes som usikker også på lengre sikt. Skadefelling som driftsmetode antas ikke å hindre gjentakelse av oppstått skade.

Man må i det lengste prøve å unngå fellingstillatelser på faunaen rundt oppdrettsanlegg og næringa må heller forbedre skadeforebyggende tiltak. Kommunedirektøren har selvsagt forståelse for at søker vil forsøke alt for å unngå at skarven påfører fisken stress og skader.

Det faktum at skarven er jaktbar øker terskelen for å kunne innvilge skadefellingstillatelse. Det fremkommer ikke opplysninger i søknaden om jaktperioden på høsten er benyttet til å redusere antallet eller har bidratt til å skremme bort skarv i området. Kommunedirektøren anbefaler uansett at ordinær jakttid utnyttes i kombinasjon med andre fysiske tiltak.

Søker opplyser at de nå ser på nye tiltak; blant annet innkjøp av Birdlaser. Dette er positivt og kommunen håper dette vil ha god effekt. Da det tar noe tid å få på plass nytt utstyr, anser vi at vilkårene for å gi tillatelse til skadefelling denne gang er oppfylt.

Avslutningsvis vil vi gjenta at det ikke vil være en rutine å gi tillatelse til skadefelling. Det er viktig bevare bestandene av sjøfugl og oppdrettselskapene må finne andre løsninger på problemet med fugl som skader og spiser oppdrettsfisk.

Iren Førde
Virksomhetsleder plan og byggesak

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og ekspedert uten signatur.